

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicis totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

XLVIII. In Domin. XIX. Post Pentec. Simile est Regnum cœlorum homini Regi, qui fecit nuptias filio suo. Matth. 22. Arg. Matrimonium an similis cœlo ac inferno.

Nutzungsbedingungen

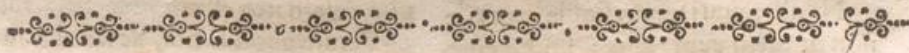
[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)

S. Thom. in dimiserit peccata ; responderet. *Certe*
Cat. *quia tollit causam, quia propter iniquitates*
eorum multiplicata sunt infirmitates
eorum. Idcirco Dominus in antecessum
 expiat animum, & sublata radice mali,
 bonum fanitatis integerrimum suble-
 queretur.

Frustra itaque ah frustra exotica, &
 eum dispendio divitiarum malagmata
 quærimus, hærente intus ferro, quo in-
 dies in deterius recrudescit malum.
 Frustra curiculam desuper inungimus,
 intus eam verme mala conscientia de-
 pascente. Incassum corpus afforis lo-
 ricæ instar emplastris incingimus, sce-
 leribus cor intus lethali iectu trajicien-
 tibus, Enea primum vermen medul-
 las exedentem, evelle ferrum intimis
 fibris radicum tum cataplasmatis
 utere; tolle prius scelera intus grassan-

tia, si vitam prorogare salvam, & in
 concussam, quantum in te est, ardescis.
 Fac ut per sinceram exhomologesim,
 veramque contritionem remittantur
 tibi peccata tua, & tum demum medi-
 cinas adhibe. Sit salva prius anima &
 Deo auxiliante si tibi consultum fue-
 rit sanabitur & corpus. Erigatur illa
 brachiis fidei, spei, charitatis, surget
 istud pariter, tolletque grabatum su-
 um, statuendum in trophæum. Hoc sa-
 ne est, quod monet sapiens: *Fili in tua*
infirmitate ne despicias te ipsum, sed ora
Dominum, & ipse curabit te. Averte à de-
licto, & dirige manus, & ipse salvabit te.
 Evoca Numen optimum ferventissi-
 mè in vota tua, ad ipsum mentem tu-
 am surrige, de peccatis tuis pœ-
 nitentiam age, & ipse salva-
 bit te. Fiat. Fiat.

Ecc. 38. 9.
 10.

CONCIO XLVIII.

IN DOMINICA XIX. POST PENTECOSTEN.

Simile est regnum cœlorum homini Regi, qui fecit
 nuptias Filio suo. Matt. 22.

ARGUMENTUM.

MATRIMONIUM AN SIMILIUS COELO,
 AC INFERNIS.

I. Mnis similitudinis ra-
 tio, in hoc vertitur, ut
 in quo genere unum
 alteri confertur, in eo-
 dem alterum eidem
 respondeat. A. Quæ enim similia

sunt, sibi invicem similia esse oportet.
 Si vir justus similatur arbori secus de-
 cursus aquarum plantatæ, arbor reci-
 procè eidem similabitur in ea ratione.
 Si filia divitum compositæ, & circum-
 ornata, ut similitudo templi; ergo &

Psal. 1. 3.

templum ad instar earum insignitum est. Si Casca Casco sororia, etiam Cascus Casca gemellus erit. Congrua ratione, si in hodierni Evangelij lectione, regnum cœlorum æquetur nuptijs, etiam nuptias illius similitudinem referre est necesse.

Ergo infert quispiam tantum amatur ille, qui Hymeneos celebrat, quemadmodum qui cœlestia gaudia ingreditur. Ergo sicut in cœlo non erit amplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor; ita eandem à nuptiis infaustram exulare catervam oportebit. Quod si ita est profecto ut ad regna cœlorum, per dextram, & sinistram, per avia, & devia, per oblectos nivibus montes, per obseptos vepribus calles eluctamur: ita ad nuptias maturandum esset.

Nihilo minus quum simile; ut tale non sit idem cum alio; immo cum quodvis claudicet; & ut in una ratione est subsimile; sic in alia imaginem reddat è contrario: haud secus evenire potest in proposita parabola, ut quantumvis in uno, aliove respectu regnum cœlorum similetur nuptiis; in alio possit referre infernum. Quod an ita sit, & an illa insignius comparentur delitiis paradyli, an vero inferni cruciatibus, quum elucidandum assumo, à Deo meo vires, à vobis aures benevolae senixe efflagito.

S. I.

Matrimonium assimilè videtur Regno cœlorum.

Matrimonium assimilè

II. **P** RITIA fronte Matrimonium condignè conferri posse videtur

tur regno cœlorum, in quacunque suppositione sumpto. Etenim qui exactius ectasim Iosephi Patriarchæ expendunt, illi eò propendent, ut decendant Matrimonium similari cœlo elementari. *Vidi*, ait ille ad fratres suos, per somnium, *quasi solem, & lunam, & stellas undecim adorare me*. Quod interprete parente ipsius, ac subinde ipsa experientiâ magistrâ, idem erat dicere ac intuitus sum patrem, & matrem, & vos fratres adorare numen meum; mihi adgeniculare. Quippe ut primum parens somniam inaudit. Ex templo ipsum redarguit dicens. *Quid sibi vult hoc somnium, quod vidisti? Num ego, & mater tua, & fratres tui adorabimus te super terram?* Intellexit enim probè, se per solem, uxorem suam per Lunam, filios undecim, per totidem stellas, Iosepho designatos esse.

Verum quod is sibi, ac familiæ suæ attribuit, idem omnibus Conjugatis aptari suo modo potest. In quovis matrimonij statu, maritus esse debet domi suæ, quod sol in cœlo; uxor, quod Luna; filij, quod sidera. In cœlesti domo *fecit Deus luminare majus* [scribit calamus scribæ velociter scribentis] *ut præset diei, & luminare minus, ut præset nocti, & stellas*. Soli laxissimas commisit habenas, in lapides, & metalla, in frumenta & fruges, in plantas ac arbores, in animantia ac homines, & in omnia alia, quacunque in vastissimo orbis territorio continentur. Lunæ vere principatum multò inferiorem, atque angustiorem, & imprimis in aquas, ac pueros dispensavit. Equâ ratione in terrestri hoc Late supremus Arbitrator; matrum cum altiore imperio,

cœlo elementari.

Gen. 37. 11.

Ibid.

Gen. 1. 16.

&

& dominio prope basso tota sua in provincia constituit, uxori vero minor, ac inferiora commisit. Viri est fere latifundia camporum, Oceani profunditates emeriri, ex terræ visceribus auri venas exenterare, in silvis feras insectari, &c. Uxor panem pinserere, cibum parare, hortos excolere, & alia quæpiam domestica negotia minoris momenti tractare. Virum decent forensia, castrensia negotia, sagum, sarrissæ, iudicia; mulierem colus, acus, lottio, & similia. Vir præest toti familiæ; mulier non nisi filijs, aut in absentia viri, famulis. *Fecit Deus luminaria duo.* Sideribus, & filijs nullum omnino regimen commisit, nec aliud mandatum dedit, præterquam ut lucerent. Illa fulgore solis, hi splendore virtutis, ac morum probitate. Obedire enim filiorum est; non imperare, regi non regere. Male auspiciatus est regimen paternum Phaëton, dum puerili arrogantia tumidus, & inhibendi nescius jugi; laxatis habenis præcipitavit equos, effedum evertit, flammam loxgè, latèque ingenti orbis macie, ac vastitate diffudit. Perperam item alij vix puberes clavum regunt, & identidem vel in scopulos, vel syrtis navigium deflectunt; commoda vertunt in dispendia, domos in cineres, opulentiam in egestatem.

*Exor. v. 10
si subditis*

Ep. 5. 23.

ibid. v. 23.

Soli Luna in omnibus subdita, ab eo influentias, ab eo lumen suum participat. Idipsum mandat uxoribus S. Paul⁹ Apostolus ad Ephesios scribens: *Mulieres viris suis subditæ sicut Domino.* Quemadmodum ad Christi imperium, ita ad viri spectatur voluntatem. Cujus rationem subdit; Quoniam

vir caput est muliebris, sicut Christus caput est ecclesie. Ut ergo hæc Christo assertori suo in omnibus obnoxia, haud secus Gen. 3. conjugem marito suo devotam esse oportet. Eandem legem Dominus ipse in primam omnium tulit uxorem, Dicens: *Sub viri potestate eris, et ipse dominabitur tui.* q. d. Quoniam nescivisti bene imperare, disce bene regi. Melius est, ut Adamum agnoscas Dominum, et ejus nitaris consilio, quam libere vivendo in præcipitia feraris. Melius est cæco, si regatur ab oculato, quam si eo destitutus, hinc inde oberret. *Est sehet dem chesland ubel an/ wan die hen Kraude vor dem haan.* Non decet in conjugio, gallinam canere ante gallum. Monstrum naturæ foret si cœcutiens videntem duceret, magistrum discipulus informaret, infirmus sanum gestaret. Quod si Eva maritum observasset, suos secum posteros nequiquam perdidisset. Idcirco quæ malè cœpit, sequi debet, ut vel ex periculo erudita, deinceps sit veracundior, ac cautior.

Luna soli è diametro opposita causat ecclipsim, animantibus et plantis noxiam, humano autem generi formidandam: Æqua ratione dissidium ac jurgia inter conjuges, rem domesticam pessumdant, totamque domum timore, ac morore complent, solò sathana tripudiante, & festum diem agente. *Wan das chevolch Zancket/ da/ santzet der Teuffel.*

Si alia siderum illustrium disciplina, quam in mortalium felicitatem Deus præscripsit, aliquando deficeret, in unam præcul dubio molem omnia subsiderent, quamque in formosissimæ

juamodi rebus effigiem modo suspici-
mus, exhorresceremus in Chaos u-
num deformatam. Illico enim ubi
sol suos interciperet radios, aut Luna
præesse tentaret, sol subesse cogeretur,
neque in agris pullularent segetes, ne-
que in montium cavernis metalla for-
marentur, nec quicquam aliud in com-
modum nostrum elaboraretur. Unius
immuratio fame regna, pestilentia
provincias exhauriret; maximamque
orbis partem cumularet funeribus.
Eatenas vivimus incolumes, dum una-
quæque creaturarum divina provi-
dentia subscriptis rationibus se sub-
mittit. Idem ego, idem quivis alter, de
matrimonii disciplina pronuntiabit.
Quamdiu hæc viget, maritus domina-
tur, uxor subest, omnia salva, ac prof-
pera; ubi illa dissipatur, cuncta simul
languere, ac deficere occipiunt.

Viri officium

Ecl. 4. 35.

Sol nunquam non qualitatibus, ac
dispositionibus subjectorum sese at-
temperat; ita ut lutum induret, ceram
emolliat, gemmam illustret &c. Pari
ratione sapiens maritus condescende-
re debet sibi subditis, in eosque influ-
entias suas derivare. Corrigat potius
verbo, ac exemplo, quam verberare, aut
rigore. *Noli esse sicut leo in domo tua, mo-
net sapiens, evertens domesticos tuos, &
opprimens subjectos.* Leo in silvis rugiens
cætera animantia metu, ac horrore
percellit, vires ac cursum adimit, sicq;
enervatas in prædam suam cogit. Non
aliter incandescens iræ rabie infren-
dens maritus, familiam timore exani-
mat, omnes domestici ad illius rugi-
tum animum despondent, aut ægre suo
funguntur officio. Quod si autem fa-
milie connivendum, multò magis

conforti. Si stulta sit, noli insultare; si
pauper, noli exprobare; si ebria, si ira-
cunda, dolendum tibi, non irascen-
dum est. Uxor enim tua est, quæ reli-
quit patrem & matrem propter te, tibi
adhæsuræ. Si tuos illa suffert defectus;
multò amplius fœminea ipsius levitas
tibi, alijque errores tollerandi.

Ne sol Planeta nimium incendat
arva, luna sub noctem humiditate, ac
frigore suo, intensiorem mitigat æ-
stum: ita si vir quandoque efferatur a-
nimo, ad clementiam, bonæ consortis
alloquio componendus erit.

Sol vestit Lunam pro sua conditio-
ne, & qualitate temporis, jam veste
longa, jam curta, jam pallida, jam alba,
jam purpurea; Non minus marito in-
cumbit vestire uxorem suam juxta sta-
tum suum, ac temporum constitutio-
nem; nec permittendum ut illa hac in
parte pro arbitrio suo disponat.

His alijsque de causis nuptiæ per-
quam appositè regno cælorum inferi-
ori conferri querunt.

III. At altius nonnulli insurgunt, &
ipsi cælo empyreo æquare nituntur.
In hujus confirmationem assumunt
caput alterum Genesios, in quo cæte-
ra inter mysteria, somnus Adæ indu-
citur, ante conditam Evam ex costa
ipsius. *Immisit.* (scribit sacer Historio-
graphus) *Dominus soporem in Adam.*
*cumque obdormisset, tulit unam de costis e-
jus.* LXX. vertunt: *immisit Dominus*
ectasim in Adam. Ex quo vocabulo alij
SS. Doctores colligunt, eum non vul-
garem fuisse somnum, sed potius men-
tis raptum, in quo futura ei creduntur
patefacta mysteria. Quænam autem
illa? Dicerem ei revelatam fuisse pro-
lixam

*Matrimo-
nium aspi-
citur cælo
empyreæ*

lixam nepotum progeniem, quemadmodum Nabucho, & alijs, venturos reges evulgavit. Dicerem altissimum didicisse mysterium, quod sicut de latere ipsius soporati, Eva in conjugium ipsius efformata: ita subinde ex latere Christi perforato; ac undis aquæ, & sanguinis exinde profluentibus, efformandam esse unicam immaculatam virginem, sanctam Ecclesiam Catholicam. Dicerem intimatum ei fuisse immensum amorem, quem dilectæ eidem sponsæ suæ exhibiturus esset; nisi me discipulum maximus Ecclesiæ S. Professor Augustinus aliud edocuisset:

Aug. lib. 9. de Gen. ad lit. Et tract. 9. in Iovin.

Ait enim: *aptus est ad cælum, ut inde acciperet normam vivendi in matrimonio.* Verum pace tua profari liceat, ô magne Doctor, quam normam è cælo desumeret? si vidit DEUM, aut etiam SS. Triadem, illa virgo est. DEUS Pater in sua virginitate, id est ex suimet cognitione genuit Filium. Idem Pater cum Filio, in eadem virginitate, spiravêre Spiritum S. Quæ hic norma Matrimonii? si item intatus est Angelos; & isti purissimi Spiritus sunt, omnis carnis expertes. Si forte futuros inibi alios sanctos; at & de illis oraculum intonuit: Non nubunt, neque nubentur; sed erunt, sicut Angeli dei. Quæ itaque hic norma, quod exemplar propositum?

Celada in Iudis b.

Neotericus quidam eam normam assumpsisse autumat, ex triplici Angelorum Hierarchia. Ab inferiore quidem pacem; à media clementiam, à summa charitatem. Verba ejus sunt: *Præviderat summam pacem Angelorum ministrantium, pacatam valentiam in Potentatibus, ingenium amoris in seraphinis.*

Pulchra norma ex ore dei mutuata.

Tertulianus è contra autumat ab ipsa Divinitate desumptam. *Vnum, ait, matrimonium novimus; sicut unum deum.* Ut DEUS trinus in Persona, unus in natura, ita ipsi bini quidem sunt in persona, at in natura dilectionis unum. *Erunt duo in carne una.* ait Spiritus Domini. Et ea de causa forsitan in paradiso copulati, ut nossent se tanquam in cælo, in matrimonio victuros; ideo nuptias, quasi supra nubes essent indigeramus, ideo Deus Pater primis sponsis adstitit; ut scireat se in eo statu victuros, in summa pace, quiete, gaudio. Ecce ut aptè, & concinnè nuptiæ conferantur regno cælorum.

Tertul de Monogamia

IV. S. Paulus Apostolus vertit sese ad regnum cælorum mysticum, seu Ecclesiam; & eidem matrimonium simile esse debere enuntiat. *Viri, ait, diligite uxores vestras, sicut Christus Ecclesiam.* Noluit conferre Apostolus amori fraterno; quia fraterna quoque gratia rara est. Et *fraterno primi maduerunt sanguinè muri.* Non adæquavit amori filiorum in parentes; quia Nero matrem, & multi alij parentes sustulerunt. Non item comparem fecit amori parentum in filios; quia multi magis amant canem, aut equum, majoremque curam impendunt, quam filio. Ecce, canit Manilius, *patrem nati perimunt, natosque parentes.*

Matrimonium confertur cælo mystico

Eph. 5.

Ovid. I. Metam

Manil. 4.

Mutuaque armati cœunt in vulnera fratres.

Non itidem amori nostro erga Deum, qui identidem frigescit; sed amori Filij Dei erga sponsam suam Ecclesiam cognatum esse voluit. Ut verò amor hic, & modus constaret, subdit ibidem;

Ibid. ad Eph

dem; Christus dilexit Ecclesiam: & tradidit semetipsum pro ea, ut eam sanctificaret, mundans lavacro aqua in verbo vite. Tradidit non sua duntaxat, exinanendo semetipsum; non tantum ad labores, ac languores nostros sufferendos; quia labores nostros ipse tulit, & languores nostros ipse portavit; non tantum ad lavandum in sanguine suo; ipse enim lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo; sed tradidit semetipsum. Tradidit oculos, ut innatarent lachrymis, aures, ut saturarentur opprobrijs; es, ut felle, & absynthio lactaretur; nares, ut fetoribus replerentur; totum corpus, ut doloribus conficeretur. Tradit caput, ad configendum spinis; dorsum, ad inarandum flagris; manus, & pedes ad distendendum clavis; latus, ad transverberandum lanceâ; animam ipsam, per mortem acerbissimam à corpore externandam. Audite, jam, & altè imprimite, quid ex hoc inferat os aureû:

Isa. 53. 4.

Quomodo Christus dilexit Ecclesiam? ita ut semetipsum pro ea traderet; itaque si mori pro uxore oporteat, nequaquam marite tergiversaberis. Nam si Dominus servam ita dilexit; ut semetipsum pro ea traderet; multò magis conservam oportet sic diligi. Et sane si S. Ioannes ex hoc fundamento intulit, animas pro fratribus ponendas, dicens: Quoniam Christus pro nobis animam suam posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere! quanto magis maritus pro uxore, omni patre, ac fratre propinquiore? Propter hoc, inquit, relinquet homo patrem suum, & matrem suam, & adhaerebit uxori suæ.

Chrysof.
Hom. de
laud. Ma-
xim.

1. Ioan. 3.
16.

Animatus profecto ad id fuerat Tygranes Armeniae Rex, qui unà cum u-

xore captus, à Cyro Persarum rege, & in menta regia quaesitus, quo litro vellet conjugem suam redimere? Reposuit illico: si regnum aliud in mea foret potestate, libenter darem; jam verò, quoniam eo privatus sum, vitam meam lubens pro ea immolo. Animatus hoc pectore in uxores suas erat Jacob, qui, ut docet Chrysofomus, obviam Esau processit; se ipsum ante cæteros locans, & paratus ferrum, & minas spirantem fratrem, quemadmodum suspicabatur excipere primus, quatenus suo corpore uxoribus pareret salutem. Animati hoc spiritu bene multi alij, qua viri in mulieres, qua mulieres in maritos &c. Quis igitur inficiabitur nuptias proximè ad similitudinem regni cælestis, quacunque suppositione accepti accedere? Quis eadem, perinde ac parallela quæpiam, inter se composita, non adjuret.

Chrysof. h.
33. in Ep. ad
Cor.

§. II.

Nuptia conformiores Purgatorio et Inferno.

V. Ego tamen partem in altera me obvertendo, rectiore Callepino nuptias Purgatorium, vel etiam Infernum dixerò. Nam ut ut bonos inter ac consentientes, paradisi quandam rudem imaginem adumbratam esse admitto, ita improbos inter, ipsius Inferni succendi clibanum mordicus adstruo.

Nuptia
militant
in inferno

Tertullianus mysterio maximo statum matrimonij complexus est, dum sponsam hunc in modum alloquitur: Matrimonium postulas ab Episcopis, à Presbyteris, Diaconis, ut in Domino nu-

Tertul. de
Monog. c. 1.
bas,

bas. Illi plane sudabunt viros, ac uxores, quomodo buccellas. Iure hic quaestionem vexare quis posset, cui pani ille conferat matrimonium, an naturali, an spiritali, an etiam Eucharistico? Si de naturali ageret, facile sese quispiam Oedipum huic sphynghi praestaret. Diceret enim medicus: Sicut omnis repletio mala, panis pessima; ita abusus in matrimonio perquam noxius. Panis & vinum moderatum prodest, immodicè verò sumpta officiant! & eundem in modum matrimonii usus.

B. Aegidius S. Francisci Seraphici socius, cuidam de castitate conjugali gloriantem reposuit: Ne propterea glorieris, potest enim quis non minus è proprio vale, quam alieno inebriari.

Diceret Pythagoras: Panem ne frangito, id est ubi in unum velut duo grana coière vir ac uxor, se invicem scindere, profcindere, devorare caveant.

Diceret Aulicus, idem Brodt ac Brautt; sicut ille recens bonus, & gratus; antiquus vero, induratus, ac mucidus, exosus: ita saepenumero in matrimonio evenit, recens arridet, inveteratum displicet. Si fas esset, non unus panem suum mucidum porcis obijceret.

Diceret alter: Panis, seu vir est carus, & praetiosus, caro autem (nimirum uxor) vilis. Das brodt ist theur / das fleisch ist woll feill.

Diceret tertius Epicuri de grege, tam necessarium esse matrimonium, ac panem quotidianum &c.

Cum autem ad Episcopos, ac Presbyteros mittat, quorum incumbit muneri sacrum panem dispensare, videtur huic potius, quam alii contulif-

se. Ita hunc locum explicat Interpres ejus Famelius: De illis buccellis loquitur, ut conjicio, quas domum ferendas, ab Ecclesia ministris accipiebant. More enim antiquo indultum erat, persecutionis tempore, ut panem benedictum, in syndone munda, aut vasculis aureis, argenteisq; exceptum domum deferrent, congruo tempore sumendum.

Quid verò praetendit praefatus Doctor hac collatione panis sacri, et uxoris? Id certe, ut tanquam donum Dei singulare à marito uxor accipiarur. Erenim, ut ait sapiens: Domus,

et divitia dantur à parentibus, à Domino autem uxor prudens. Deus in connubio

S. Paranympus est, qui ut Evam ad Adam adduxit; ita alijs probis viris devotam, ac virtuosam adoptat. Vel etiam eum honorem deferre voluit uxori, qualis ferme mensæ Eucharisticae exhibetur. Vel considerate accedendum ad nuptias æquè, atque ac ad Epulum Eucharisticum. Vel certè ostendere concupijit, quod quemadmodum justis, ac rectis, accedentes ad epulas sacras confortantur in gratia; ita non minus in matrimonio crescant, sese invicem ad pia opera excitantes. Ex-

adversum verò, quemadmodum impij sumunt divinam illam escam in condemnationem, nec tam Christum

(qui susceptus in peccato illico eos deserit) quam diabolum cum Iuda hæreditant: haud secus evenit male-

volis, ab utentibus matrimonio, et ante benedictionem sacerdotis consummantibus, aut perverso fine, perinde sicut equus & mulus, illud contrahentibus. Lemures sibi una despondant. Observavit id perbelle Aodæus,

LII cum

In Visa

Matrimonium panis simile domesticum

Item Eucharistico

Prov. 19

Stobans
ser. 69.

cum scriberet in bona uxore plerumque domum duci bonum Angelum, in mala uxore diabolum. *Quando, ait, maritus uxorem domum ducit, non solum ut videtur uxorem accipit, sed una cum ipsa quoque introducit, aut bonum sibi demonem aut contrarium.* Plane sicut in sacra Synaxialiud videtur, aliud continetur; videtur panis, continetur Christus: ita in oblata conjugē, quæ jam tibi arridet, ac blanditur, continetur aut bonus Genius, aut malus.

Tob. 6. 16.
17.

Id fortasse edixit Archangelus Raphael Tobie Juniori persuadendo ei matrimonium: *Audi me, ait, & ostendam tibi, qui sunt quibus prævalere possit demonium. Hinamque qui conjugium ita suscipiunt, ut deum à se, & sua mente excludant, et ita libidini vascant, sicut equus et mulus quibus non est intellectus; habet potestatem demonium super eos.* Quod si itaque diabolum suscipit mulier in malo viro, et vir in muliere perversa, et si demonium hoc inter eos prævaleat, quis ejusmodi nuptias inferno non conferat?

VI. Abraham Ben Esra docet vocabulum virago, quo primitus Adam consortem suam salutavit in Hebraico idiomate verti *isha*, et continere unum nomen Dei in se, nimirum *ia* quod idem est, ac qui est; quemadmodum ad Moysen Dominus profatus est: *Ego sum qui sum?* Hoc nomen ait, perseverat tantum in matrimonio, quamdiu in timore Domini persistentes se invicem complexantur, et statui suo conformem vitam ducunt; Ubi verò aut recti repagula transiliunt, aut zelotypiæ spiritu ducuntur, aut alia ratione, Deum à mente sua expungunt, perit *IA*, et restat duntaxat *ISCH*, *hich*,

rich, seu ignis, & ignis. Construitur infernus, aggeritur illius edacitati suspcionum pabulum, ignis indies magis ac magis irritatur, devorans eos, usque ad consummationem. *Quoniam dura, sicut infernus, emulatio.* Dura sicut infernus divisio, contentio, passio. Quemadmodum in inferno impij sese invicem proleindunt; ita in matrimonio fulminato; Ut illi deum blasphemant; ita hi fulgurant, maledictis, diris, imprecationibus; Ut in ipsis nullus ordo, sed sempiternus horror, ita & hic inhabitat; Ut ibi stridor dentium; non secus hic; ut ibi anima imprimis; ita hic animus maceratur, ac excarnificatur; ut inde quivis concupiscit eximi; ita hic; ideoque & mortem sibi mutuo apprecantur, advocant, aut ultro adferunt.

VII. In hodierno Evangelio, quum alii Ambrosium potarent nectar, & festivis cuncta intonarent plausibus, unus ad tristes nœnias, & extremas damnatus miserias. *Projicite eum in tenebras exteriores.* Unde hoc? Invitatus is erat perinde ac alii; sponsus, vel amicus sponsi, sicut ceteri; *Amice quomodo huc intraisti.* Unde ergo? Non aliunde, quam quod veste nuptiali, seu charitate nudus, ac lacer inventus fuerat. Vestis enim nuptialis charitas est, seu ut scribit S. Hieronymus, præcepta Domini sunt, & opera, quæ complentur ex lege, & Evangelio, novique hominis efficiunt vestimentum. Hac veluti talaris veste, longa, ac tata indutus unusquisque ad gaudia nuptiarum Agni admittitur; hac privatus in carcerem, in Orcum, in ignes, in tenebras proturbatur. *Projicite eum in tenebras &c.*

VIII.

Matrimo-
nium sine
DEO infer-
no similia.

Can. 3. 4.

S. Greg. h.
38. in E-
vang.
S. Hier. lib.

VIII. Ergo si ita est, & probi conjuges in hac vita paradysum auspiciantur; Ergo si diabolus habet potestatem super eos, qui sinistro affectu copulantur; aut consummant matrimonium antequam ineant; si sermone deo nihil superest, præter lamenta, si discipula veste nuptiali sibi infernum architectantur discordes; Deum immortalem, ubi manet ratio? ubi sensus? ubi obtutus, ut tantis sese obnoxios reddi fulminibus haud percellantur? Dicite, vos appello, & obtestor, quotquot album refert eorum, esse ne quispiam vestrum tam perverſæ mentis, qui conscius peccati lethalis, auderet mentæ Eucharisticæ accedere, sciens semet, non secus ac Iudam, secundum buccellam sumptam, diabolum invasurum? Non credo in tam sancta civitate, ullum eo devenisse dementiæ. Quomodo itaque præsumet: matrimonium in eo statu contrahere, cum sibi constet dæmonium habiturum potestatem in se, aut in sponsam pudorem ante tempus exuentē. Quomodo non timebit, ne ut animam in tali facinore diabolus occupat, ac possidet; ita in corpus dominium assumat, & ut illos septem procos, sic se in actu peccati strangulet; & ad Orcum demergat.

Dicite iterum, quis vestrum tam sideratus, qui ut suæ litet voluntati, ut modicam sorbillet voluptatulam, sese (exauthorato Numine) Cacodæmoni datis codicillis, sanguine suo exaratis mancipet? eadem brevissimè, aut ad momentum unū fruiturus? Heu scelus! heu portentum perditorum capitum! quis hoc sanæ mentis atten-

ter mi Pater, dicitis? Ita sane respondeo, atramento, & sanguine non facile quispiam præsumet; sed pro dolor! quam multi atra mente, & pessima voluntate. Quisque (ait S. Pater Augustinus) *peccando animam suam Diabulo vendit (seu inscribit) accepto tanquam prætio, dulcedine temporalis voluptatis.*

Aug. in Ep.
ad Rom. 17.

Dicite, quis sibi met veller, instar furentis Herculis pyram construere, in eadem suo malo conflagraturus? Vel quis domui suæ tædam incensam subijceret, in qua certo certius sciret, se una cum sua familia exustulandum? Horret quisque ad tam horrendum facinus. Et cur ô vesani non perhorrescitis in animo, in connubio, non pyram, sed infernum construere, in quo hic aduri occipitis, altera in vita incendium æternaturi.

Dicite adhuc, nondum enim mihi satisfacio, quis cycladem propriam discerperet, præsciis mille fulmina in caput suum, eo facto inflammaturus? Nemo sanè. Et utinam non sint, qui norunt, rupto charitatis paludamento, graviora sibi imminere fulgurita, & nihilo minus percelluntur? Audiunt ea de causa fulminantem uxorem, amicos propinquos, ecclesiastas, Deum ipsum, et surda aure excipiunt. O stulti, ô vesani, ô talpæ, ac exoculati ad spiritualia, & Lyncei, ac perspicaces ad corporalia! *Nonne anima plus est, quam corpus? Nonne umbra est ignis gehennæ, respectu elementaris? Nonne vulnera spiritualia profundiora sunt, quam carnalia? si itaque dæmonem sævientem in corpus timetis, cur captivantem animam sugillatis? si ignem temporalem reformidatis, cur illum*

42.

illum æternum ridetis? si fulmina materialia defugitis, cur cœlestia à deo vobis intentata ultrò procuditis, & acceleratis? Quod si in vobis, vel acumen ullum ingenij, si quis radius intelligentiæ, aut prudentiæ superest, qui hocce tempore, emancipati à sevitis ad alium statum propenderis, accura-

te, ut eundem fine optimo, illibati aspiciemini, ut in Domino nubatis, ut vestem nuptialem integerrimam conservetis; ne vobis in hoc mundo purgatorium, in alio infernum architectemini. Avertant id. boni superi. Amen.

CONCIO XLIX.

IN DOMINICA XX. POST PENTECOSTEN.

Erat quidam Regulus cujus filius infirmabatur Capharnaum.

ARGUMENTUM.

CAPHARNAUM METROPOLIS MALORUM.

II. **M**iseria M apud Latinos reperire est, quæ omnes per-rumpunt excubias, omnia claustra perfringunt; omnia, quantumvis angusta, occupant; conclavia. A. Ista ut manifestius edisseram, sunt Miseria, Morbus, Mors. Nullum quippe domicilium in hac mortalitatis nostræ patria exhibere est, in quo Miseria, & sæpenumero cum a-cero non fuerit delibata. Nullum in quod Morbus non deflexerit; nullum, quod atra Mors æquo pede non pulsaverit.

*Miseria,
morbus,
mors ubiq;
operant.*

Dario Regi in lenimen, ex morte dilectæ conforis, hausti doloris, sua-

sum à Democrito, quatenus unam, alteramve domum inquiri demandaret, in qua nemo unquam atratus incessisset, quam nullus unquam casus adversus excepisset: nulla occupasset ægritudo, ad quam inexorabiles Deæ nunquam divertissent, & se demortuam ab inferis revocaturum. Acquievit conditioni Rex, & illico per suos exploratores acri indagine inquiri curavit ejusmodi domos, ut rebatur extenso pollice demonstrandas. Quo tamen eventu? Cum magno studio, ac solertia scrutati; ac percontati plurimas urbes fuissent, toto imperio, vel unam, quæ jam ætatem tulisset invenire potuerunt. In omnibus aut inquilinæ, & domesticæ, aut hospites habitæ.

Has.